

Aan de Minister voor Klimaat en Energie

Directoraat-generaal Klimaat
en Energie
Directie Klimaat

Auteur

[Redacted]

nota

Monitor Energiearmoede in Nederland

TER BESLISSING

Datum
24 januari 2023

Kenmerk
DGKE-K / 26172976

Kopie aan

[Redacted]

Parafenroute

[Redacted]

Bijlage(n)
3

Mede namens/met akkoord van Minister voor Armoedebelasting, Participatie en Pensioenen en Minister voor
Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

Aanleiding

Naar aanleiding van aanbevelingen van de Europese Commissie op het INEK is CBS gevraagd een jaarlijks te herhalen monitor Energiearmoede op te stellen. De basis voor de monitor is gelegd in de TNO (2021) studie 'De feiten over energiearmoede in Nederland'. Daarbij komt dat er vanwege de actuele ontwikkelingen (zoals hoge energieprijzen) op nationaal en lokaal niveau behoefte is aan meer inzicht in de ontwikkeling van energiearmoede. Een jaarlijkse monitor gaat dat inzicht bieden. We trekken hierin samen op met de ministeries van SZW en BZK. In een Commissiedebat over voorstellen van de Europese Unie heeft u aan de Tweede Kamer toegezegd de monitor energiearmoede aan te bieden, mede namens de betrokken ministers. Op maandag 30 januari is er een Catshuissessie over kwetsbare huishoudens waarbij de Monitor Energiearmoede zal worden betrokken. Daarom dient deze uiterlijk 27 januari gepubliceerd te worden.

Geadviseerd besluit

De brief en bijlagen aan te bieden aan de Tweede Kamer

Kernpunten

- De Europese Commissie vereist dat lidstaten in hun INEK aandacht besteden aan energiearmoede en de omvang daarvan monitoren. Hoe lidstaten dit doen en met welke indicatoren is aan de lidstaat zelf.
- Voor de ontwikkeling van de Monitor Energiearmoede heeft het CBS de energiearmoede indicatoren van TNO overgenomen en verder ontwikkeld om ze beter te laten aansluiten op de elders gehanteerde inkomensdefinities van

het CBS en om een betere schatting te kunnen maken van de energetische kwaliteit van woningen.

- We spreken van energiearmoede als een huishouden te maken heeft met een laag inkomen in combinatie met een te hoge energierekening en/of een woning van (zeer) slechte energetische kwaliteit (TNO 2021).
- De eerste Monitor Energiearmoede geeft informatie over 2019 en 2020 en bevat een tabellenset en een longread waarin een technische toelichting wordt gegeven op het onderzoek en de indicatoren. De cijfers van 2020 zijn de meest actuele cijfers.
- De monitor geeft hiermee geen actueel beeld van energiearmoede en welke invloed de prijsstijgingen sinds 2021 hier mogelijk op hebben gehad. Daarom heeft TNO een actuele inschatting gemaakt van het niveau van energiearmoede eind 2022 op zowel nationaal als lokaal niveau. Hiervoor zijn de 2020 basisdata van het CBS voor individuele huishoudens gebruikt en voor de energieprijzen, compensatiemaatregelen en energiebesparing die ten grondslag liggen aan de inschatting van energiearmoede voor 2022 zijn aannames gedaan.
- Uit deze inschatting blijkt dat de compensatiemaatregelen van de overheid een sterk dempend effect hebben gehad en naar schatting 400.000 huishoudens heeft behoed voor energiearmoede. Ook energiebesparing heeft hieraan bijgedragen. Het neemt niet weg dat er tussen 2020 en 2022 een stijging is geweest in energiearmoede huishoudens van 6,4% naar 7,4%. Dit betreft 90.000 huishoudens. Het totaal aantal huishoudens dat nu kampt met energiearmoede wordt geschat op 602.000 (7,4% van het totaal aantal huishoudens).
- CBS en TNO concluderen dat energiearmoede een multidimensionaal probleem is en in samenhang moet worden gezien en aangepakt. Dat gebeurt door de 3 betrokken departementen, de medeoverheden en (kennis)organisaties als TNO en RVO in het TNO-Kennisprogramma Energiearmoede.
- De inzichten van CBS en TNO zijn bruikbaar in aanloop naar de Voorjaarsbesluitvorming, voor de verkenning van wat er nog nodig is voor huishoudens op het moment dat de huidige compensatiemaatregelen aflopen en voor de inventarisatie van de versnelling van de verduurzaming.